รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมตามหลักอปริหานิยธรรม ของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุรินทร์

A PARTICIPATORY ADMINISTRATION MODEL ACCORDANCE TO APARIHANIYADHAMMA OF SUB-DISTRICT MUNICIPALITY SURIN PROVINCE

พระสุระ ญาณธโร (จันทึก)* รัฐพล เย็นใจมา** บุษกร วัฒนบุตร***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุรินทร์ 2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและหลักธรรมที่ใช้ในการบริหารงาน และ 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพทั่วไปของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุรินทร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = 0.63) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับได้ ดังนี้ ด้านการมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีระดับสูงสุด ($\bar{X}$ = 3.72, S.D. = 0.72) รองลงมา คือ ด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = 0.69) ด้านความผูกพัน ($\bar{X}$ = 3.69, S.D. = 0.75) และที่อยู่ในระดับสุดท้ายคือด้านการไว้วางใจกัน ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = 0.76)

2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและหลักธรรมที่ใช้ในการบริหารงาน ได้แก่ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมี 4 ด้าน คือ 1.ด้านการไว้วางใจกัน 2.ด้านความผูกพัน 3.ด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 4.ด้านการมีอิสระในการปฏิบัติงาน ประยุกต์ใช้กับหลักอปริหานิยธรรม 7 ประการ ได้แก่ 1. ด้านหมั่นประชุมเป็นเนืองนิตย์ 2. ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม 3. ด้านการไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ 4. ด้านการเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา 5. ด้านการให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี 6. ด้านการส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม 7. ด้านการอารักขา คุ้มครอง ปกป้องอันชอบธรรม

3. รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุรินทร์ มี 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการไว้วางใจกันตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุรินทร์ 2) รูปแบบความผูกพันตามหลักอปริหานิยธรรมของเทศบาลตำบลในจังหวัด

---

* หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

** ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*** ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย